

Jumalanpalveluksen viettäminen ilman pappia

Kirkkojärjestyksen 2 luvussa säädetään jumalanpalveluksen viettämisestä ilman pappia:

”Jos sairauden tai muun esteen vuoksi ei ole pappia jumalanpalvelusta pitämään, tulee jonkun paikalla olevista seurakunnan viranhaltijoista tai kirkkoneuvoston jäsenistä menetellä, niin kuin siitä kirkkokäsikirjassa määrätään.” (KJ 2:7)

Tällaisessa erityistilanteessa käytetään sanajumalanpalveluksen kaavaa, jota voidaan soveltaa.

Sanajumalanpalvelus johdetaan pääsääntöisesti lukupulpetista tai vapaasti kuorista. Kirkon alttaria ei tarvitse välttämättä käyttää. Jumalanpalveluksen johtaja pukeutuu albaan. Samoin avustajat voivat käyttää albaa. Seurakunta toimii tavalliseen tapaan.

Jos kanttori, suntio, avustaja tai muu messussa vastuussa oleva henkilö yllättäen sairastuu, toimitaan käytettävissä olevien henkilöiden avulla tilanteen mukaan.

Sanajumalanpalvelus

Kun sanajumalanpalveluksen toimittaa muu kuin pappi, hän voi lukea tai laulaa liturgille kuuluvat kohdat. Alla olevassa kaavassa E = esilukija tai -laulaja (liturgi), S = seurakunta. Tähdellä (*) merkityissä kohdissa seurakunta seisoo.

Jumalanpalvelus toteutetaan niin pitkälle kuin mahdollista seurakunnassa totuttuun tapaan. Alla oleva on tarkoitettu tueksi lähinnä siellä, missä omaa kirjallista jumalanpalvelusmonistetta ei ole.

Kirkkovuosikalenterista (evl.fi/kirkkovuosikalenteri) etsitään kyseinen sunnuntai. Sieltä löytyvät tiedot luettavista Raamatun teksteistä sekä päivän rukoukset, valikoima kyseiseen sunnuntaihin sopivia virsiä sekä liturginen väri.

Yhteisenä esirukouksena voidaan käyttää virttä. Tällöin kohdat 15 ja 16 yhdistyvät. Esirukoukseksi soveltuvia virsiä ovat esim. 501, Kuule, Isä taivaan; 380, Herra, hoida lastasi; 524: 2–, Työn kuorma, Jeesus, huojenna. Silloin kastetut, vihityt ja kuolleet ilmoitetaan ja heidän puolestaan rukoillaan ennen virren laulamista.

Ennen jumalanpalveluksen alkua toivotetaan seurakunta tervetulleeksi ja kerrotaan siitä, miksi nyt toimitaan poikkeuksellisella tavalla. Tarvittaessa annetaan myös ohjeita.

Sanajumalanpalveluksen kaava

1. Alkuvirsi

2. Alkusiunaus

Siunaus

E Isän (+) ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen, aamen, aamen.

Vuorotervehdys

E Herra olkoon teidän kanssanne.

S Niin myös sinun henkesi kanssa.

3. Johdantosanat

E Rakkaat kristityt.

Olemme koolla poikkeuksellisessa tilanteessa.

Kuitenkin saamme olla turvallisella mielellä,

sillä Jumala on suurempi ja voimakkaampi kuin mikään maailmassa.

Jumala on meitä kohtaan hyvä ja armollinen.

Hän kutsuu meitä, kun käännyimme pois hänestä.

Hän etsii meitä, kun eksymme.

Siksi saamme tulla rohkeasti ja luottavaisesti hänen eteensä

ja tunnustaa hänelle syntimme ja syyllisyytemme

(yhteen ääneen) näin sanoen:

4. Yhteinen rippi

Synnintunnustus

E *tai yhteen ääneen (virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä numero 702)*

Laupias Jumala, rakas taivaallinen Isä.

Me tunnustamme sinulle syntimme,

joilla olemme ansainneet vihasi ja rangaistuksesi.

Katso armollisesti meihin

ja anna meille syntimme anteeksi rakkaan Poikasi

Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen tähden.

Synninpäästö

E Kaikkivaltias, armollinen Jumala
on suuressa laupeudessaan armahtanut meitä.
Poikansa Jeesuksen Kristuksen tähden
hän antaa meille synnit anteeksi
ja lahjoittaa elämän ja autuuden.
”Jumala on rakastanut maailmaa niin paljon,
että antoi ainoan Poikansa,
jottei yksikään, joka häneen uskoo,
joutuisi kadotukseen, vaan saisi iankaikkisen elämän.”

S Aamen.

[Kiitosrukous *(voi jäädä pois)*

E/S Rakas taivaallinen Isä.
Kiitos, että annat syntimme anteeksi
Jeesuksen tähden.
Auta meitä elämään armonsi varassa.]

5. Virsi

6. Päivän rukous

Evankeliumikirjasta kyseisen sunnuntain kohdalta tai seuraava:

E Herramme Jeesus Kristus. Sinä teet ihmeellisiä tekoja.
Sinulla on valta parantaa sairaita ja antaa syntejä anteeksi.
Kiitos, että tänäkin päivänä elät keskellämme.
Anna kaikkien ihmisten ymmärtää,
että sinä voit auttaa kaikissa elämäntilanteissa.
Auta meitä tuomaan apua tarvitsevia ihmisiä sinun luoksesi.
Kiitos sinulle, Jeesus.

S Aamen.

[7. Ensimmäinen lukukappale *(voi jäädä pois)*

Evankeliumikirjasta kyseisen sunnuntain ja vuosikerran kohdalta.]

[8. Vastaus *(voi jäädä pois)*]

9. Toinen lukukappale

Evankeliumikirjasta kyseisen sunnuntain ja vuosikerran kohdalta.

10. Päivän virsi

*11. Evankeliumi

Evankeliumikirjasta kyseisen sunnuntain ja vuosikerran kohdalta.

[12. Virsi (voi jäädä pois)]

13. Saarna

Saarna voi poikkeusoloissa jäädä pois, jos kukaan ei ole voinut sitä valmistaa. Sen tilalla voi olla Raamatun teksti (esimerkiksi päivän psalmi jos sitä ei ole aiemmin käytetty), katkelma saarnakirjasta tai postillasta.

*14. Uskontunnustus (virsikirjan takakannessa)

Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan,

ja Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
joka sikisi Pyhästä Hengestä,
syntyi Neitsyt Mariasta,
kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,
astui alas tuonelaan,
nousi kolmantena päivänä kuolleista,
astui ylös taivasiin,
istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,

ja Pyhään Henkeen,
pyhän yhteisen seurakunnan,
pyhän yhteyden,
syntien anteeksiantamisen,
ruumiin ylösnousemisen
ja iankaikkisen elämän.

15. Virsi

16. Yhteinen esirukous

Kastettujen, kuolleiden ja avioliittoaikomuksensa ilmoittaneiden kohdalla noudatetaan paikallista tapaa.

Rukoilijoina voi olla seurakuntalaisia.

Käytetään seurakunnassa yhdessä valmisteltua tai seuraavaa:

E Kaikkivaltias Isä.

Tuomme eteesi hiljaisessa rukouksessa itsemme,
toinen toisemme ja yhteiset asiamme.

Rukoilemme kirkkomme ja seurakuntamme puolesta.

(hiljaisuus)

Pyhässä kasteessa yhteyteesi on otettu ----- *(nimet)*.

Rukoilemme näiden kastettujen, heidän vanhempiansa, sisarustensa,
isovanhempiansa ja kummiensa puolesta.

(hiljaisuus)

Avioliittoaikomuksensa ovat ilmoittaneet ----- *(nimet)*.

Rukoilemme näiden avioliittoon aikovien puolesta.

(hiljaisuus)

Jumala on kutsunut pois tästä elämästä
seuraavat seurakuntamme jäsenet ----- *(nimet)*.

Rukoilemme näiden poiskutsuttujen
ja kaikkien heitä surevien puolesta.

(hiljaisuus)

Rukoilemme maamme ja kansamme
sekä yhteisen maailmamme puolesta.

(hiljaisuus)

Rukoilemme perheemme ja läheistemme puolesta.

(hiljaisuus)

Rukoilemme nyt sairaina olevien,
kaikkien kärsivien ja kuolevien lähimmäistemme puolesta.

Esirukoukseen voidaan liittää myös seuraava rukous:

Rukoilemme niiden puolesta, joita sairaus pelottaa
ja epätietoisuus tulevasta ahdistaa.
Anna heille rohkeutta ja luottamusta sinun hoitoosi.
Rukoilemme hoito- ja kriisityössä olevien puolesta.
Anna heille viisautta ja voimaa kärsivien kohtaamiseen.
Kiitämme kaikista niistä, jotka sinun työtovereinasi
hoitavat ja parantavat sairaita ja kuolevia.
Hoida rakkaudella luomakuntaasi.
Auta meitä elämään rohkeasti sinuun turvaten.
Ole meidän kanssamme elämässä ja kuolemassa.

(hiljaisuus)

E Kaikkivaltias Isä. Kiitos siitä, että kuulet pyyntömme.
Ylistys olkoon sinulle nyt ja ikuisesti.

S Aamen.

17. Isä meidän

Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti. Aamen.

***18. Ylistysvirsi**

***19. Siunaus**

Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän (+) ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

[Lähetäminen *(voi jäädä pois)*

E Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.]

[20. Päätösmusiikki *(voi jäädä pois)*]